

Nr 132.

Av herr **Spångberg m. fl.**, angående påskyndande av pensionsutredningen m. m.

I en under föregående år väckt motion i frågan om folkpensionering framhöllö undertecknade, att folkpensionen för att fylla sitt syfte bör bestämmas i enlighet med följande grunder:

1. Den samlade pensionen eller understödet jämte pensionstagarens årsinkomst får icke i något fall i lägsta dyrortsgruppen understiga 900 kronor för ensamstående person. För man och kvinna i gemensamt hushåll samt för barn under 16 år utgår pensionsbelopp i proportion till vad den ensamstående erhåller samt för övriga dyrortsgrupper i avvägt förhållande till vad som utbetalas i lägsta dyrortsgrupp.

2. Maximiinkomsten, pensionsbeloppet inräknat, må för mindre bemedlade uppgå till 1,200 kronor, innan avdrag å pensionstillägg får företagas.

3. Åldersgränsen för rätt till erhållande av pension bestämmas till 60 år.

Bland de skäl, som starkt tala för en ålderdomspension enligt dessa grunder, är förutom pensionärernas läge även *arbetslöshetsproblemet*, inte minst *ungdomsarbetslösheten*. Omkring 100,000 personer över 60 år sysselsättas inom arbetsmarknaden, under det att ett motsvarande antal bland ungdomen går sysslolöst, utestängt från arbetstillfällen och försörjningsmöjligheter. Detta missförhållande bör snarast få en lösning i sådan riktning, att åldringarna över 60 år, som många gånger framläpa sin levnads afton i ett hårt arbete, erhålla den vila och ledighet, som ett långt liv i arbete och slit berättigar dem till, och att de unga, som nu gå sysslolösa, beredas möjlighet att erhålla arbete i de gamlas ställe. Ur ovan angivna synpunkt anse vi, att *åldersgränsen* bör sättas till 60 år.

Det är givetvis ej nödvändigt att sammankoppla frågorna om ålderdomspensionen och ungdomsarbetslösheten. Båda kräva sin lösning och bära givetvis kunna lösas var för sig. Men då de unga skulle i ett slag kunna beredas arbete, om de gamla erhöle pension och de unga finge intaga deras platser, förstår man vilken omfattande social betydelse i dubbel bemärkelse en effektiv folkpension från 60 års ålder finge. Skall emellertid pensionen kunna fylla sitt syfte och samtidigt motverka arbetslösheten, är det dock nödvändigt, att pensionären erhåller en pension, på vilken han kan leva och sålunda vara i stånd att lämna lönearbetet åt yngre arbetskrafter. Vi anse därför, att *pensionsbeloppets storlek*, pensionstagarens eventuellt övriga

inkomst inberäknad, bör sättas till minst 900 kronor för år. För närvarande utgå så små pensioner, att det antingen blir de anhöriga eller kommunerna, som genom sin fattigvård få ta hand om pensionärerna, då ingen människa kan existera enbart på den lilla pensionen.

Maximiinkomsten, pensionsbeloppet inräknat, anse vi böra för behövande få uppgå till 1,200 kronor, innan avdrag å pensionstillägg får företagas; detta ur den synpunkten, att pensionslagen ej skall motverka det ekonomiska stöd, som exempelvis i vissa fall arbetare på grund av innehavd anställning eller dylikt erhåller. Reducering av pensionstillägget bör sålunda ske endast i den mån den sammanlagda inkomsten, pensionstillägget inräknat, överstiger den angivna maximiinkomsten, 1,200 kronor.

Uppdelningen av tilläggspensionen i olika belopp för man och kvinna synes även rätt meningslös. Endast i de fall pensionerna gälla man och kvinna, som ha gemensamt hushåll, kan det finnas skäl överväga, om beloppet, då det kommer upp i sådan storlek, att det räcker till vederbörandes försörjning, kan sättas lägre för den ena än då det gäller ensamboende man eller kvinna.

Ovan berörda detaljer i pensionsfrågan äro av den art, att de snarast möjligt böra lösas. Som frågan nu ligger till bör pensionskommittén få i uppdrag att med beaktande av de synpunkter, som ovan angivits, fullgöra sitt arbete, så att förslag omfattande ovan berörda punkter i pensionsfrågan kan framläggas senast vid 1935 års riksdag.

I anslutning till vad vi sålunda anfört föreslå vi,

att riksdagen i skrivelse till regeringen må hemställa, *dels* att den av 1928 års riksdag beslutade pensionsutredningen måtte så påskyndas, att förslag i ärendet kan föreläggas senast 1935 års riksdag, *dels ock* att därvid tilläggspensionens storlek, inkomstgränsen ifråga om rätt till erhållande av tilläggspension samt åldersgränsen för pensions erhållande måtte bestämmas i enlighet med ovan angivna grunder.

Stockholm den 20 januari 1934.

Aug. Spångberg.

K. Kilbom.

Edoff Andersson.

Nils Flyg.

Verner Karlsson.

Viktor Herou.